

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Tudi žrtve.

Iz Kamnika.

Pokličimo si v spomin one žalostne dogodke meseca septembra 1908 v Ljubljani, ki so do temelja pretresali celo našo slovensko domovino. Predobro se jih še spominjamo. Zapustili so med narodnim meščanstvom kamniškim krvav sled, ki se je kakor rdeča nit vlekla od 20. septembra 1908 do januarja 1910. Pa k stvari!

Bilo je na predvečer godu sv. Frančiška Serafinskega, 3. oktobra 1908. Dočim je vihralo prejšnja leta na ta večer v Kamniku vse polno zastav, je bila zvečer 3. oktobra 1908 izobešana ena sama črno-žolta zastava; zgorela je pa od tal prav do droga. Zjutraj so ljudje občudovali prazen drog, moleč iznad glavarjevega stanovanja. Na tleh so našli izgoreno patrono. Kaj takega se še ni pripetilo, odkar ima slovenski narod čast, da je podložen Habsburžanom. Ves Kamnik je bil pokoncu. Policija, žandarmerija in glavar so potili krvavi pot. Dne 4. oktobra 1908 je glavar Kresse zaslužil svojo plačo za celo leto. Bilo je dirjanja, izpraševanja, poizvedovanja in prisluškovanja, da si človek skoraj ni upal odpreti ust, boječ se, da ga vsled kake nepredvidne besede ne pograbi »roka pravice«. Začela se je preiskava, ki je menda trajala celo leto. Glavni osumljenec je bil načelnik »Sokola«, osumljenih je pa bila še cela vrsta Kamničanov mlajše generacije. Hodil je zaslišavati preiskovalni sodnik, Nemec Kaiser iz Ljubljane, v Kamnik in Kamničani so hodili k preiskovalnemu sodniku v Ljubljano — kakor so si pač gošpodje v Ljubljani izmislili.

Naj navedemo značilen dogodek iz ljubljanske sodne dvorane. Preiskovalni sodnik Kaiser:

»Kdo so republikanci v Kamniku?« Priča gosp. Exler: »V Kamniku imajo za liberalca tistega, ki se ne odkrije tehanu, za republikanca pa tistega, ki se ne odkrije glavarju.« Sodnik ni nič več vprašal. Dasi so storili pristojni faktorji prav vse, da bi izsledili storilca, je bil vendar ves njihov trud popolnoma brezuspešen. Zaslišali so vsakega mačka, ki je bil tisto noč zunaj, pa bilo je vse zaman. Glavar Kresse je bil ves divji. Ker ni mogel dobiti krivca, se je maščeval nad gostilničarji. Svoje gostilnice so morali zapirati ob 7. uri zvečer. Radi takih neumestnih sekatur so se tudi ljudje maščevali nad glavarjem, kolikor so se sploh mogli. Kljub strogemu policijskemu in žandarmerijskemu nadzorstvu njegovega stanovanja so hudomušneži ponoči lepili na vrata listke z različno, glavarja ne posebno častečo vsebino, zakar so morali potem vselej trpeti orožniki. — Kakor rečeno, kljub ogromnemu policijskemu aparatu, se je končala preiskava s popolnim neuspahom.

Dogodek sam pa je vendar zahteval svoje žrtve. Ko so bili drugi dan po zažigu v sodni zbrani sodni uradniki, avskultant dr. Lašič ter oficijanta Debevec in Perme, jim je nekdo pravil, da je bila zastava zažgana tik za orožnikovim hrbtom. Ti trije so se nato zasmeli, ne zato, ker je zastava zgorela, marveč zato, ker je orožnik tako slabo pazil nanjo. Smeh je slišal sodni sluga Prah, ki je ovadil navedene tri uradnike, da so se smejali, zato ker je zastava zgorela. Proti vsem trem se je uvela preiskava. Dr. Lašič ni čakal njenega izida; prestopil je k advokaturi, kar je itak že prej nameraval. Oficijant Perme je bil odslovljen kot »državi nevarni element«. To je tako bedasto uemeljevanje, da se mora vsakdo

smejati, kdor pozna g. Permeta. Oficijantu Debevcu je bilo dano na izbiro: ali naj pusti službo, ali naj pa da v najem v njegovi hiši se nahajajočo gostilno, ki jo je doslej vodila njegova soproga. Debevc se je odločil, da je dal v najem gostilno, v kateri so se shajali, kakor se je uradno trdilo, »kamniški republikanci«. — Nekaj mesecev na to je vzela gospa Debevčeva v najem gostilno in kavarno v »Društvenem domu«. Menda se je vršil nabor v Kamniku v preteklem letu meseca maja. Če se ne motimo, je bilo zvečer 12. maja m. l., ko so prišli v gostilno v »Društvenem domu« vojaki, ki so bili v dotični naborni komisiji. V gostilni je bil takrat tudi g. Štaut iz Ljubljane, ki je bil radi septembrskih dogodkov obsojen. Naravno, da je prišlo med pijačo na razgovor tudi zatiranje Slovencev po vladi in po Nemcih. Gostje so bili kolikor toliko od pijače razgreti in vsled pogovora o večnem trpljenju slovenskega rodu tudi razburjeni. V tem razpoloženju je baje neki vojak dvignil kozarec, udaril z njim ob mizo ter rekel: »Tako bomo mi zdrobili Nemce!« Te besede je baje slišal neki vohun, ki je poslušal zunaj pri oknu, in ki je takoj drugi dan ovadil celo stvar. In zopet se je začela dolgotrajna preiskava. Vojak je menda dobil radi razbitega kozarca 6 mesecev zapora. V preiskavo pa so zopet potegnili ofic. Debevca zato, ker je imela njegova soproga v najemu gostilno. V preiskavi se mu je očitalo, da je najboljši prijatelj znanemu »revolucionarju« Štautu, katerega prej niti poznal ni! Konec preiskave je bil ta, da se je g. Debevcu z letošnjim letom odpovedala služba.

S 1. januarjem 1910 — se je završila v Kamniku tragedija, ki se je uprizorila v Ljub-

PODLISTEK.

Halleyev komet — strupen.

Od onih, ki so Halleyev komet videli zadnjikrat, ko se je prikazal na nebu, jih je pač še malo število na življenju. Kajti komet je križal naše obzorje pred 76 leti. Potemtakem pomni vsaki starček k večjem enkrat v svojem življenju to nebesno prikazen.

Vendar je bilo in je še ljudi, ki vedo povedati, da so razsajale 1.1834—1835 vsakovrstne bolezni, zlasti pa huda kolera. Ponekod so kar trumoma znašali mrtlice na pokopališče in jih niti ni bilo mogoče sproti zagrebati.

No in 1. 1834—1835 je bil Halleyev komet zadnjikrat pred našo zemljo, odnosno je šla naša zemlja skozi vojaški rep tega kometa.

Takrat 1. 1835 še astrofizika ni bila v tolikem razvoju, nego je danes in ni bilo mogoče pojave na obzorju tako natančno preiskovati nego danes. Saj šele 1. 1859 sta Bunsen in Kirchhof izumila spektroskop.

S pomočjo jako izpolnjenih spektroskopov pa je danes mogoče analizirati celo zelo oddaljene planetarične megle, kamo-li še rep kakega kometa in njegove tvarine.

S toliko večjo pozornostjo opazuje astronom že zdaj bližanje enega najinteresantnejših kometov, kar jih poznamo v našem solnčju.

Halleyev komet se bliža že od 8. maja 1905 dalje solncu bližnji skupini planetov: Mart, zemlja, Venera in Merkur ter je bil dne 6. marca 37,900.000 milj oddaljen od zemlje.

V tej oddaljenosti ga je že mogoče videti, kakor malo belo meglico in to radi njegove svetlobe, katera postaja tem večja, čim bolj se komet bliža solncu.

Vsled tega so ga na Harvard-zyezdarni v Ameriki že pred več časom opazili in celo že fotografirali njegov spektrum.

Ima kolikor so doslej zamogli doznati, ko je komet še razmeroma zelo oddaljen od nas, pričali so se, da se nahaja v kometu — Cyanov plin, t. j. Cyanova vodenčeva kislina, ki je zelo strupena.

Znano je, da je Cyan jako nevaren strup, — ena sama rasa istega v človeškem organizmu, proizvodi organsko smrt človeka, ali primerne množina Cyana, izpremenjena v plin in primešana našemu ozračju, »za« more pokončati vse organsko življenje na zemlji.

Ker so zdaj prvokrat našli v Halleyevem kometu spektralno črto, katera daje Cyanov plin, se je raznesla bliskoma po časopisu v Ameriki vest, da bode 18. maja t. l., takrat, ko pojde naša zemlja uprav skozi maso Halleyevega kometa, odnosno ko bode zemlja v največji bližini kometa, t. j. samo še 3 080.000 milj., zastrupljena po Cyanu ali »cyanikaliju« vsa naša

atmosfera in vsled tega da bo nastopila smrt vseh organskih bitij.

Tem preranim in seveda še pretiranim vestem ameriskega škandal-časopisja so takoj stopili nasproti strokovnjaki in jim zavezali jezike vsaj toliko, da je še prerano govoriti o kemični vsebini Halleyevega kometa s tako gotovostjo, dokler istega ne bo mogoče opazovati iz večje bližine.

Vendar pa kljub temu strokovnjaki po poklicu pozivljejo merodajne kroge, naj z vso pozornostjo sledijo pojavom Halleyevega kometa, osobito v njegovem repu, ki pride z našo atmosfero v neposredno dotiko, in sicer z ozirom na možne potrebne previdnostne priprave. Kajti izvestna izhlapevanja, katera bode povzročala na kometu silna vročina solmca, bi utegnili prikazati nenadnih in interesantnih stvari.

Dne 23. aprila gre komet skozi perihel in 18. maja 14^h bode stal centralno navpično k solncu. Njegov prohod preko solmca bode trajal jedno uro in ga bo videti le na Velikem oceanu v Aziji in Avstraliji.

V tem času najmočnejšega vpliva solnčne vročine na jedro kometa bode treba opazovati, ako se pojavijo na glavi kometa možne faze ali izpremembe, t. j. ako ni možnost izključena, da se pod tem vplivom jedro — razleti in nastanejo komplikacije, katere bi z ozirom na privlačno moč n. pr. naše zemlje utegnile povzročiti — kolizije kosov z našim planetom.

ljani 20. septembra 1908. Ves ta čas, zlasti pa koncem 1908 in v prvi polovici 1909, smo čutili železno pest naše uprave. Tlačili so nas, preganjali so nas, uničevali so gmočno one, ki s svojimi žalji vzdružujejo to krivično nasilno stavbo, toda uničili nas niso. Pomnijo naj, da slovenski meščan ni več otrok, ki bi udano sprejemal take brce! Ne bomo lizali roke, ki nas tepe; to delajo sužnji, ne pa svoboden slovenski meščan! X.

Gospodarski del.

Poročanje o stanju setev in o letini. V sporazumljenju z glavnimi kmetijskimi družbami in z drugimi prizadetimi činitelji je kmetijsko ministrstvo sklenilo, da dosedanje poročanje o stanju setev in o letini primerno preuredi ter to preuredbo izvede pred začetkom letošnje poročne dobe. — Bistvo te preuredbe je, da poročevalci o stanju setev in o letini kmetijskemu ministrstvu odalej vsakočasnega stanja setev in o letini ne bodo opisovali s popolnoma poljubno izbranimi besedami, ki imajo različen pomen, kakor so to doslej delali, ampak cenili bodo z natančno določenimi zaznamki v številih, glede petih glavnih pridelkov (pšenice, rži, ječmena, ovsa in koruze) se pa za poskušnjo nanovo vpeljejo stvarne cennitve. — Obenem je bilo sklenjeno, da se o sadjarstvu in o vinstvu odslej ne bo več poročalo v splošnih poročilih o stanju setev in o letini, marveč — enako kakor se to glede hmelja godi že več let — bodo to v posebnih poročilih opravljali poročevalci, naprošeni v ta namen. — Vse podrobnosti omenjene preuredbe so razvidne iz „Navodila poročevalcem o stanju setev in o letini c. kr. kmetijskemu ministrstvu“, ki ga kmetijsko ministrstvo v kratkem pošlje naravnost svojim poročevalcem, ki obsega vsa potrebna pojasnila, obrazce, vzorce in beležnice. — Golice za poročila bo kmetijsko ministrstvo naravnost in pravočasno pošiljalo poročevalcem.

Tedenaki sejom v Kranju dne 14. marca 1910. leta. — Prignalo se je: 174 glav domače goveje živine, — glav bosanske goveje živine, — glav goveje živine hrvaške, 4 domača teleta, — hrvaških telet, — domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domače ovce, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13-50, proso K 7-50, rž K 9-50, oves K 8—, ajda K 7-50, repno seme K, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K 2-20 za 50 kg, seme dom. detelje K 60— do 62—.

Poučni listek.

Naša sveta dolžnost je, da skrbimo za svoje zdravje.

Dalje.

Spomin na ta samonasebi prav neznamen dohodek se mi je globoko vtisnil in me je prepričal prav živo o resničnosti tega, kar uče izkušeni in modri zdravniki za živce, da je velik del živčne slabosti naše dobe posledica slabosti njene volje, njene nenavajenosti k samovladi, posledica pro-

slavljenega „izživetja“. Ako se mi, namesto da bi se vedno bolj izpopolnjevali v rabi svoje pameti, še te trohice odvadimo, kar moremo, to so potem prava tla za spolne bolezni in škodljivosti alkohola. V družbi gospoda Baka in gospe Venere se prav posebno prijetno izživi — do konca!

Toda naprej! Obstajamo li, moremo li pač obstajati kot „edinci“? Li ni vse obvladanje naravnih moči, vse v naši civilizaciji in kulturi plod skupnega delovanja? Li ni vsa možnost, da se človeštvo povzpne na svetle višave, navezana na pomnožitev socializacije? Li niso celo dela največjih genijev le omogočena, da, naravnost odvisna od splošnega stanja kulture in od sodelovanja nešteto mnogih ljudi?

In ako je temu tako — in kdo bi si upal ugovarjati? — Ali so potem njemu z življenjskim interesom naroda ali človeštva oznanjati razvoj, izžitje vseh zmožnosti individua kot izveličalen nauk? Zdravje in bolezen, nežnost in divjost, človekoljubje in sebičnost, Bog in žival gospodarijo drug poleg drugega v človeških prsih. Človeška družba ne more trpeti, da bi vse to enakomerno raslo. Ona mora postaviti moralni (nravni) ideal (vzor) in podvreči individuum moralnim zahtevam, ako hoče obstajati. Npravna postava ni napisana v zvezde, tako da bi bilo treba posebnih zvezdoslovcev, ki bi jo razlagali, in da bi se vnel prepir o njenem tolmačenju; npravnost je naravni zakon človeške družbe!

Spoukom in zgledom, z navajanjem in vzgojo, z odbiranjem in plemenskim izborom, skratka z vsemi sredstvi moramo delati na to, da postanejo ljudje bolj in bolj socialna bitja. Ne v smislu mehkužnega sočutja, ampak v smislu zvestega skupnega delovanja na izpopolnitev. Vsak mora delovati v skupnosti in za skupnost, ne kot brezvoljno orodje, ampak v zavestni uvrstitvi in podreditvi.

Le na taki poti cvete sicer tudi individuum samemu prava in stalna življenska sreča, ker le tako skupno življenje popolnoma odgovarja človeški organizaciji in pogojem njenega obstanka. Mi nismo nič drugega kakor kratkoživi udje mogočnega živalskega jedra (debla): le kot taki imamo pomen in vrednost. Poglejte okrog sebe in iščite popolnega, srčnega miru, najbolj zdravega dušnega ravnotežja, najtrajnejše veselosti, harmonije (soglasja) vsega bitja, in našli jo bode tam, kjer delujejo najbolj zavestno in najbolj požrtvovalno za blagor drugih, družine, narodi, države. Le na ta način moremo popolnoma premagati vso bedo posameznega življenja in se oprostiti „trpljenja vezi“, ki najobčutneje stiskajo visokoleteče duše.

Prihajam k drugi točki! Le vzgoja k npravnosti, to se pravi k delu za skupnost, le državno-meščanska vzgoja kakor si jo misli naš Kerschens-teiner in jo izkuša izvesti, more pripeljati človeštvo k sreči in zdravju. Vzgoja, ki stavi v osredje razvoj umetniškega okusa, vodi na krivo pot. Umetniška izobrazba kot taka ne nudi nikakega porabnega temelja za človeško družbo.

Cujte najprvo, do kakšnega zaključka je prišel v tem oziru Schiller v zgodovini. On pravi: „Vzbuditi pa mora naše razmišljanje dejstvo, da najdemo skoro v vsaki dobi zgodovine, ko cveto umetnosti, vlada okus, človeštvo propalo in da ne moremo navesti niti enega zgleda, da bi se bila družila pri kakem narodu visoka stopnja in velika splošnost estetične kulture s politično

prostostjo in meščansko krepostjo, da bi se bilo družilo lepo vedenje z dobrim vedenjem in olikanost vedenja z resnico.“

Pri bližjem razmišljanju lahko spoznamo vzrok te nevarnosti estetičnega načina opazovanja.

Estetičnemu opazovanju se gre pred vsem za „izraz“, za prikladnost oblike in vsebine. V tej prikladnosti ali pristojnosti oblike in vsebine leži čar lepote naravnih stvorov; pa tudi človeški stvor (kar naredi človek), naj dobijo vsaj nekaj tega čara. Gotovo, plemenit cilj, vreden, da se doseže!

Toda nevarnost za opazovalca leži že v tem, da za vprašanjem po tej prikladnosti daleko zastaja vprašanje po predstavljeni vsebini ali pa se to vprašanje lahko popolnoma prezre. Najnenravnnejše kakor najnpravnnejše, to kar življenje uničuje, kakor to, kar ga daje, lahko „lepo“ izrazimo in milina oblike sprijazni estetik naposled z vsem. Svetovne sodbe npravnega značaja lahko poblede in popolna zmedenost vseh npravnih pojmov tako lahko nastopi. Dalje prih.

Potni spomini.

Dalje.

Maslo ima ceno 3-20 K, seveda navadno kmečko maslo je cenejše. Na debelo bi ga proti sklepu odjemala mlekarica po 2-60 K tja postavljene. Mlekarica je urejena na par. Lepo je videti večje število voz na dvorišču. Člani njeni so boljši posestniki iz bližnje in daljne okolice, nekaj ga dobe tudi od tujih ogrskih krajev.

Pasterizirano in sterilizirano mleko se prodaja v steklenicah liter po 40 vin., t. j. 20 kr.

Dva bogataša in doktorja obenem imata svojo mlekarico, istotako jo ima tudi neki Waasen. Smetana ima ceno, kakor močna se prodaja po odstotkih tolšče.

Za preskrbo mleka v večjih mestih so dana od mestnih uprav posebna določila in sicer velja približno, tako v Gradcu, Lincu, Solnogradu, Inomostu i. t. d., da mora imeti mleko 3% tolšče v sebi, in sicer najmanj, sicer se uniči in prepove prodajati, ako se pa gleda in vaga na specifično težo pa 1-028 — 1-039° pri 15° Celsija. Posneto mleko mora imeti specifično težo 1-032 — 1-038° C, ravno pri tej stopinji toplote. Potem je smetana (Obers), t. j. kravje mleko precej močno na tolšči z najmanj 6%; močna smetana Schlagobers, mora imeti 25% in kislja smetana (Sauerrahm) mora imeti 90% tolšče. Za otroče mleko, katero se posebej pripravlja za dojenčke, so posebni predpisi.

Toliko o mleku. — Življenje v Gradcu, smemo reči, ni ravno preveč drago. Tudi v hotelih bile so za jed, pijačo in posteljo zmerné cene.

Na Štajerskem je kmetijsko šolstvo precej razvito. Imajo: poljedelsko šolo v Grotenhofu, eno uro od mesta Gradec oddaljeno, sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru in deželno šolo v Grabnerhofu. Zadnji čas se je ustanovila tudi že slovenska kmetijska šola v Št. Jurju ob južni železnici.

V Grotenhof pelje električna železnica do Wetzelsdorfa in od tam je treba iti še dober četrt ure peš dalje. Že zunanost napravi na človeka dober vtis. Po predstavljenju je bil od g. ravnatelja šole, Vincenca Göhlerta prav prijazen vsprejem, nakar je on sam razkazal gospodarstvo zavoda in šolske prostore ter učilnice. Ogledala sva hleve, pode, žitnice, prostor za stroje, svi-

da bi bilo brez upa in je bolje, ako končam prej. Tu ti roka, da ti ne bom v nadlego!“

Nehote je segla Minka po desnici prijateljice in takrat ji je padla v naročje.

„Ne, ne! Ana, ne prenašli se!“

Ana se je sklonila in jo poljubila, med tem ko je bilo solzorosno lice obeh...

VI.

Kaki dve uri od Zapolja se beli na precej visokem griču, Kršna imenovanem, podružnica sv. Petra in Pavla, stara cerkva z rdečkastim zvonikom. Čez leto je navadno zapuščena, morda se hladi v njeni senci pastir, ki pase po gori svoje čredo, po zimi, pa se je ne spomni živ duh. Vedno mora iti cerkovnik iz Zapolja dva dni prej na podružnico, da omete pajčevine raz oltar, predno se bere maša v stari cerkvi. A samo enkrat na leto se to zgodi, na sv. Petra in Pavla namreč, na dan proščenja. Takrat je ljudi, da se vse tare. Zapoljčani pridejo skoro vsi in tudi iz drugih vasi in že prejšnji večer gredo naprej be- rači, da ne zamude nikakega krajcarja in tisti, ki postavijo okoli cerkve po kolibah svojo pisano robo.

Zapoljska gospoda se je zbrala že ob petih zjutraj. Najprvo je stal pred šolo in se oziral po nebu pazno motreč sivkaste oblačke — nadučitelj. Potem so prišli iz pošte poštar, Ivan in Minka in čez kake četrt ure nato je pridrčal sem od grajščine koleselj z gospo Ano in Osolètom. Zadnji je bil videti kaj slabe volje, čemerno in dolgo-

časno se je oziral po zbranih in pozdravljal hladno, kar so vsi opazili. Domenili so se že prejšnji dan, da pelje poštarja in nadučitelja do hriba grajski hlapec, ker je bil poštarjev koleselj nekaj pokvarjen, a mlajša družba da se napoti peš. Ko je po natančnem dogovoru, kje in kdaj se se- stanejo, voz s poštarjem in nadučiteljem odrinil, je odšla za njimi tudi mlajša družba.

Najbolj težavno je bilo pač Ivanu, ki se je do tistega dne skrbno ogibal Osolèta, a moral — sedaj rad ali nerad po kratkih besedah, s katerim ju je seznanila Minka — stopati ob njegovi strani, ker Ana in Minka sta napravili takoj nekaj hitrejših korakov, da sta bili od Ivana in Osolèta toliko oddaljeni, da se ni mogel razločiti njun pogovor.

Osolè, ki se je že čisto čudil, kako da se ne more s poštarjem sinom nikdar sestati in bil skoro prepričan, da se ga Ivan umika iz bogve- kakega vzroka, je bil skoro v zadregi, ko sta ostala prepuščena naenkrat tako sama sebi.

„Skoro dva meseca sem že v Zapolju,“ je dejal, videč, da Ivan ne ve, kaj bi govoril — „a nikdar še nisem imel prilike seznaniti se z Vami, gospod Ivan. To je vendar čudno! Kaj ste vedno po poslu?“

Ako Ivan ni hotel lagati, je moral pač mol- čati in na Osolèta je napravilo to tako zagoneten vtis, da si ni mogel tolmačiti čudnega vedenja svojega tovarša.

Josip Premk:

V mladem cvetju.

Roman.

Dalje.

Minka je odkimala, čez dolgo pa je pristavila: „Ali ne boš huda, ako ti nekaj povem?“

Ana se je prisiljeno nasmehnila in Minka se je kakor v strahu malce odmaknila.

„Samo tebi to besedo, Ana: res mi ugaja, skoro rada ga imam, a on je tudi proti meni tako čuden, morda nič manj kakor napram tebi. Nikdar še ni kaj rekel, iz česar bi lahko sklepala, da me vsaj nekoliko ljubi. Oh, Fran je trd, kot kamen!“

In takrat je klonila tudi njej glava globoko in dvoje solz se ji je utrnilo iz lepih oči.

„Ne obupaj, Minka,“ ji je dejala čez hip Ana in ji dvignila glavo. „Ne jokaj! Zatrli bom svojo ljubezen, ti si ga bolj vredna. Ljubila sem ga, a od sedaj bom izkušala, da ga pozabim, saj vem,

njake, polje i. t. d. Konečno sva šla v pisarno, kjer je predložil knjigo obiskovalcev, kamor se ti vpisujejo in je podaril letno poročilo štajerskih kmetijskih šol.

Zanimala me je pred vsem tudi živina. Imajo ločene krave od mlade živine. Ta čas so imeli 25 krav, zelo lepih, težkih, pincgavske pasme, po troje bikov in okrog deset kosov mlade živine. Hlevi se prezračujejo, imajo vdolane v steno oddušnike. So zelo zračni, gnojnica se odteka v gnojnično jamo.

Prašiče imajo celo leto na prostem v zagrajenem prostoru. Krmijo jih z zelenjavo, hodijo pa tudi po gozdu, kjer kar prosto rijejo po zemlji in iščejo hrane. Imajo vsejano cikorijo ali redič, katero kose ali žanjejo po 4 krat na leto in inkamotno deteljo. Prašiči so bili zelo zdravi in čili. Videl sem mlade prašičke stare okrog meseca, kako so veselo rili po zemlji. V svinjaku so 4 do 6 dni, potem se spuste na prosto. Lepi in zanimivi so sadni vrtovi s krasnim špalirnim drevjem. Tudi čebele imajo v večjem številu panjev.

Zavod je prav krasno urejen. Pa tudi učitelstvo veliko dela izven zavoda s predavanji; napravi se tudi mnogo raznih tečajev za gospodarje, učitelje i. t. d.

Ne daleč od zavoda v Algersdorfu je pa velikanska vinska klet Zveze kmetijskih zadrug štajerskih, katero je sezidala dežela. V nji je vina do 10.000 hl. Po vsi kleti je razgled, ako se človek vstopi koncu nje. Razsvetljava je električna. Sodov je mnogo iz cementa. Drže po 100 hl, t. j. po 10.000 l. Grozni velikani so to. Vino v njih se stara in potem prodaja v steklenicah in tudi v sodčkih. Vrhu na zemlji, oziroma v pritličju je pa skladišče te zveze za gnojila, semena in druge kmetijske potrebščine.

Dalje prih.

Umetnost in književnost

Kuharska navodila za pripravo testenin v razne prikuhe, samostojne in močnate jedi, izdala je v posebni knjižici Prva kranjska tovarna testenin v Ilirski Bistrici in je svojim odjemalcem brezplačno razposlila. Knjižica vsebuje obilice receptov za priproste in fine prikuhe. Opozarjamo pri ti priliki svoje čitatelje na izborne izdelke te naše domače tovarne. Zhtevajo maj odločno »pekatete« kot tovarna svoje izdelke makarone, nudelue itd. nazivlje. Res da so nekoliko dražje, a ker se zelo nakuhajo, so konečno vendar cenejši od drugih, pri tem so pa nedosežnega okusa.

Avstrijski kataster vodnih moči. Prvi zvezek tega katastra je te dni izšel. Prospekti z navedbo cene, vsebine itd. se morejo vpogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani ter se na željo zainteresentov tudi dopošljeje.

Dopisi.

Z Bleda. Dne 6. marca t. l. ob 3. uri popoldne se je vršil občni zbor obrtne zadruge na Bledu v prostorih hotel »Evropa« na Bledu. Načelnik obrtne zadruge g. Leopold Lehar pozdravi vse navzoče, t. j. 8 odbornikov in zastopnika trgovske in obrtniške zbornice L. Fürsgerja ter udeležence člane obrtne zadruge, katerih je bilo 136. — Ko se zapisnik zadnjega občnega zbora prebere in se pozamezne točke pojasnijo se isti odobri in

„Morda ste bolni, gospod Ivan,“ je prišel, dasi bi tudi on najraje molčal.

„Ne,“ je odkimal Ivan in zrl topo v tla.

„Ampak ni mi dosti do družbe.“

„Kakor sem čul, ste prej vendar pogosto prihajali v grad, a sedaj vas ni videti nikdar. To je vendar čudno!“

Ivan se je pikro nasmehnil, potem pa je obstal pred Osolétom z jeznim pogledom.

„Ako že hočete videti, pa vediti! Zaradi vas ne prihajam in dalje me ne izprašujte! Jaz grem po bližnjici,“ je zamrmral, obrnil Osolétu hrbet in odšel po stezi čez malo trato proti gozdu, ki se je širil po hribu visoko.

Osolè je obstal na mestu kakor očaran. Nekaj časa je gledal za njim začudeno, hip nato pa ga je obšla misel, da poštarjev sin ni popolnoma normalen.

Kaj hoče vendar imeti z menoj kako sovražstvo, saj sva se spoznala komaj danes? — In da bi zaradi mene ne prihajal v grad? — Ako je nenormalen, potem je seveda jasno, ako pa je pri pravi pameti, kakor bi bilo vsaj soditi, potem leži nad tem skrivnostna zagonetka...

Tako sodbo si je napravil o Ivanu Osolè, ki je imel že od nekdaj toliko človekoljubja, da ni hotel biti nikomur v napotje, še manj pa v nesrečo...

Ampak, ko je premišljal vso stvar nekoliko natančneje, je spoznal, da igra pri tej stvari gotovo zopet Ana glavno vlogo.

poroča o delovanju zadruge. Zadruga je ustanovila svojo bolniško blagajno za obrtne pomočnike, vajence in delavke ter je priredila tri preizkušnje za vajence z 18 udeleženci, kateri so z dobrim uspehom prebili izkušnjo. Obenem naznani, da se za blejske občinske obrtne pomočnike odslej naprej zglasajo v zadrugi pisarni v uradnih urah dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 2. do 6. ure, izven praznikov in nedelje popoldne. Dohodkov je imela zadruga v 1909 l. 616 K 51 v in stroškov 474 krom 77 vin., toraj je prebitka 141 kron 74 vin. Kot odposlanca za občni zbor zadruge bolniške blagajne se izvolijo z vzklikom sledeči zadrugniki: za občino Bled: Avgust Erat, Ivan Plemelj, Franc Sartori, Ivan Pretnar in Ivan Zimec; za občino Gorje: Josip Pogačar, Josip Pristov in Martin Repe; za občino Ribno: Anton Torkar, Matija Gogala in Franc Valan; za občino Srednje vas: Josip Gasperin, Blaž Hudnik in Andrej Mikol; za Bohinjsko Bistrico: Gašpar Budkovič, Matevž Piber in Ivan Mencinger. Ta izvolitev velja za dobo treh let. Proračun za l. 1910 kaže dohodkov za sprejemne članov in učencev ter oprostita vajencev skupno 430 kron. Stroški so za tajništvo na 180 K določeni in drugi stroški na 140 K tako da bo prebitka 110 K za leto 1910. Za računsko preglednike se izvolijo za leto 1910 Josip Zirovnik, J. Ravhekar in Vinko Jan. Sklene se tudi enoglasno dovolitev izstopa gostilničarjev iz obrtne zadruge, kateri se združijo v strokovno zadrugo. Ta korak podnačelnik D. Repe pozdravi in želi bodoči strokovni zadrugi najboljši uspeh. Navzoče gostilničarje je ta ukrep razveselil. Kratko poročilo objavi tudi podnačelnik zadruge in obenem načelnik zadruge bolniške blagajne, kateri navede prometa čez 13 tisoč kron s prebitkom za leto 1909 v znesku 775 kvon. To poročilo so zadrugniki vzeli z zadovoljstvom v vednost. Ker nekateri mojstri zaostajajo z mesečnimi plačili, se jih opominja, da naj v prihodnje bolj redno vplačujejo, da ne bo treba politične oblasti v to svrhu klicati na pomoč kar na zadrugo poslovanje gotovo slabo vpliva. Med posameznimi nasveti so se zadrugniki prav pridno udeleževali debate, tako da se lahko reče, da obrtna zadruga vsestransko napreduje. Omenja se tudi, da ima zadruga že 1400 kron čistega promozenja. Načelnik obrtne zadruge se zahvali vsem udeležencem občnega zbora in zaključil zborovanje ob 6. uri zvečer.

Is Šiška. Občni zbor šišenske moške in ženske podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« se je ob poveljni udeležbi vršil, dne 27. t. m. ob 2. uri popoldne v »Čitalnici«. Po primernem pozdravu odpravi prvomestnik gosp. Mohar zborovanje in povabi navzočega zastopnika glavne družbe, g. Ante Bega, da poroča o aktualnih društvenih zadevah. G. Beg i živahno pozdravljen — izjavi, da je od vodstva pooblaščen, cenjene zborovalce najtopleje pozdraviti. Potem je v daljšem govoru podal jasno sliko o vzrokih, zakaj je svoj čas morala obrambna šolska družba nastati, koliko Ciril-Metodova družba šol, vrtec vzdržuje ali podpira, koliko tisoč slovenskih, večinoma delavskih otrok Družba leto za letom rešuje in odgejuje, da je v 25 letih nad 2 in pol milijona kron, katere je slovenski narod daroval, za narodno odgojo slovenske mladine izdala, da je baš sedaj Družba vredna in potrebna podpore, ko krvna sovražnika — Nemec in Lah — po svojih organizacijah vedno huje pritiskata in se je v največjem času, kot sotrudičica tema pridružila takozvana Vseslovenska ljudska stranka. — G. go-

„Kje pa imate Ivana?“ je začudeno zaklicala Minka, ko se je ozrla nazaj in videla, da hodi Osolè sam.

Osolè je skomignil z rameni, a ko je prišel do njiju, povedal kratko kako in kaj...

„Kje je sedaj, ne vem! Dejal je, da gre po bližnjici, ako pa ima kako drugo pot, boste vi gotovo bolje vedeli, kakor jaz, ki sem danes govoril prvič z njim in kakor se mi zdi — tudi zadnjič.“

„Oh, ne smatrajte vendar stvar za tako resno!“ ga je izkušala izgovarjati Minka. „On je včasih malo čuden!“

„Ana je molčala, kot da jo vsa stvar nič ne briga in stopila celo nekaj korakov naprej. Takrat pa se je Minka obrnila proti njej z važnim obrazom.“

„Čuješ, ali bi ne bilo bolje, da gremo tudi mi po bližnjici? Kaj bi hodili tod po prašni cesti, ko je po gozdu mnogo lepše, pot pa mi je tudi dobro znana, saj sem šla že dvakrat!“

Ana je pogledala Osoléta, kot da je od njega odvisno in ni dejala ničesar, Osolè pa je bil s pogledom zadovoljen.

„Samo, ako ne srečamo kje Ivana,“ je dostavil. „Potem bi mislil, da ga zalezujemo.“

„Oh, gotovo ne! Prvič je on že naprej, ker se je gotovo pódvizal, in drugič pa jaz sploh dvomim, da je šel proti Kršni, saj se je branil in izgovarjal že sinoči proti očetu na vse načine, da bi ne šel, a ker je oče le silil, se je naposled udal. Bogve, kam je šel! Boste videli, da ga danes ne bomo več videli!“

Dalje prih.

vornik je pohvalil dosedajne delovanje šišenskih podružnic in Šiškarje sploh, pristel jih je prvim in apeliral na vrlo šišensko občinstvo: naj ne odjenja v požrtvovalnem delu v korist Ciril-Metodovi družbi. G. Beg se je spominjal tudi zloglasnega »Slovenčevega« članka »Cirilmetodarija« z dne 7. svečana 1910 in je dokazal zlobno krivičnost očitkov, da bi on (Beg) po podružnicah propagiral politiko in brezverstvo. Tajniško in blagajniško poročilo se je vzelo na znanje in blagajniku izrekla zahvalo za vzorno delovanje. Število nanovo nabranih članov in podpornikov dokazuje lep napredek. Denarja so podružnice pretečeno leto oddale glavni blagajni nad 1200 K, brez zneskov iz nabiralnikov. — V novi odbor so bili voljeni z vzklikom: g. Dragotin Mohar, predsednikom; odborniki pa gg.: Cimerman Milan, Kralj Fran, Kovič Ivan, Kolman Albert, Novak Anton, dr. Režek, Rojina Ivan, Sirnik Ivan, Seidl Josip. Tej volitvi je sledila velitev odbora ženske podružnice. Na občno željo navzočih gospa in gospodičen se v prihodnje pridruži ženska podružnica moški podružnici, tako, da bosta oba odbora skupno delovala pod enim prvomestnikom. Članice ženskega odbora so: gospe Koželjeva Katarina, Novakova Ivanka, Pirkovičeva Ivana, Rojinova Franciška, Seidlova Marija, Sirnikova Franciška, Volkarjeva Katarina, ter gospodične Čolnikova Marija, Jančigajeva Ivanka in Štrkljeva Antonija. V sklepnem govoru pripočel je gosp. Ante Beg govorninjam in drugim, naj kupujejo blago pri tržnicah, ki dajejo Družbi zadate odstotke. Rekel je: Tako boste podpirali narodna podjetja, narodne tržnice in velevažno Ciril-Metodovo družbo, ter na najboljši način izvajali geslo: Svoji k svojim! Občina Zgornja Šiška, ki je dosedaj pripadala Spod. Šišenskim podružnicam, si ustanovi samostojno podružnico, ki bo gotovo tudi dobro uspevala.

Radovljiske novice.

Gregorjev semenj se je še precej dobro obnesel. Živine se je prignalo 148 kosov, kupčija je bila srednje dobro. Boljši promet so imeli kramarji in razni — čifuti.

Drugi kamen k obrambnemu skladu je vzdala radovljiska »Posojilnica«. Vestno zasledujemo, kdaj se zglase radovljiski bogataši, a naše pričakovanje nas pušča na cedilu. Malo častno je v istini za naše mesto, da je dobila družba sv. Cirila in Metoda od tu šele dva kamena. Zdravite se, ljudje božji!

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda nam je priredila užitek poln večer pretečeno nedeljo. Naši gledališki diletantje so uprizorili Murnikovo burko »Bucek v strahu«. Igra je bila dobro naštudirana, igralci so izborno rešili svojo nalogo, žal, da je bila izbira te igre popolnoma ponesrečena. Mnenja smo, in to nam mora pritrčiti vsakdo, kdor je videl nedeljsko igro, da bi se tako dobrim igralskim močem pač spodobila taka igra, kjer bi te naše izborne moči prišle do popolne veljave, in ki bi zadovoljila tako izbrano občinstvo, kakršno je bilo zbrano to nedeljo. Našim psevdorežiserjem bi pač moralo biti vodilo pri prireditvah raznih iger ravno po deželi izrek gledališkega velikana Ibsena, da igra ne zadovoljuje le one živce, ki povzročajo smeh, temveč vsaka igra vpliva vzgojevalno in poučno. — In takih iger imamo na izbero. Samo poiskati jih je treba. A tu pač velja starodavno pravilo, da več glav več ve. A to le minogrede. — Obisk je bil v istini naravnost presenetljiv. Domačinov toliko, kakor po navadi — a častno je bilo zastopana — naša zlata okolica. In ravno vsled tega — vsled te naše zlate okolice — pričakujemo v bodočem času, da prirede naši marljivi diletantje take predstave, ki bodo odgovarjale žrtvam naših vstrajnih okoličanov. — Pevske in glasbene točke so ugajale popolnoma. Pevski zbor je nastopal ta večer jako sigurno — in pohvala po vsaki pevski točki je bila pač zaslužena. Tudi naši goslači so bili na mestu. Hvala jim iskrena! Po oficijelnem delu se je razvila prav domača zabava, ki je trajala do ranih ur. Z uspehom bo menda »Cirilmetodarija« zadovoljna.

Naši marljivi diletantje pripravljajo — kakor se čuje — maloznano, a lepo igro »Moč uniforme«. Kdaj se igra uprizori, objavimo še pravočasno.

Podjetni naš trgovec Oton Homann otvori v soboto, 19. t. m. prav moderno opremljeno zajutrkovalnico, kjer se bo dobilo vse, kar poželje srce. — Ker nam je obljubil g. O. Homann, da daruje 10% čistega skupila naši prekristni »Cirilmetodariji«, smo prepričani, da bo to podjetje prinašalo naši družbi lepe dohodke.

Naša c. kr. pletarska šola vidno napreduje. V kratki dobi je vstopilo na novo več učencev, a izdelki in naročila odhajajo, oziroma prihajajo dannadan v vedno večji množini in če bo šlo tako naprej, bo treba izdatno razširiti to podjetje. Tudi nasadi vrb vspevajo izborno in kakor kaže zanimanje raznih posestnikov, bo število teh nasadov v kratkem dokaj poskočilo.

Leška zadruga pivovarna ima v torek 22. t. m. svoj prvi redni občni zbor. Na tem občnem zboru predava g. Iv. Janc o pivovarnah sploh. Omenjamo, da podjetje prav dobro vspeva.

Novice iz Trčiča.

Otvoritev »Sokolskega doma«. Tiho la brez vsakih posebnih priprav je slavil naš Sokol 27. svečana t. l. velepomembno slavnost. Ob udeležbi članov in društvenih prijateljev se je otvoril Sokolski dom. Vnanjih gostov ni bilo razen Kranjcev, ki so prihitali ta dan v lepem številu v naš trg, da zopet manifestirajo prijateljstvo, ki veže Kranj in Trčič že mnogo let. Hvala jim! — Vpored otvoritve je bil kratek, skromen, ker je društvo sklenilo prirediti večjo slavnost v poletnem času. Ali vseeno se je napelnila prostrana dvorana z gosti, ki so pazno sledili krasnemu govoru brata staroste notarja Marinčeka. Znan je naš starosta po svojih lepih govorih, saj globoko čuti vsako besedo, ki jo izgovori on sam, in ni čude, da njegove besede odmevajo tudi v srcih njegovih poslušalcev. Ostro je bičal dosedanje nedostatke našega društva, pri tem pa kazal na velike težkoče, s katerimi se je moralo boriti društvo od svojega početka. Veliko truda je stalo, da se je postavil »Sokolski dom«, in žalostno bi bilo, da bi padli društveniki zopet v isto neobčutno dremanje, ki se drži društva kot klop. Sokolski dom mora biti vsakemu svet in nevredni naj ne prestopijo njegovega praga. Končno je pozival vse mladeniče in mladenke, da stopijo v naš krog, da se razvije tudi v Trčiču krepak življenjski, ki bo lahko kljuboval vsem bojem, ki jih zahteva današnje življenje. Njegov govor pa je izzvenel v lepi svetopisemski priliki: »Sokol, ne bodi kakor tisti mož, ki je zakopal svoj talent! Dobro ga naloži, da se ti množi in pomnoži do premeženja.« Navdušeno ploskanje in nazdar-klici so napolnili po teh besedah dvorano. Mi pa se pridružujemo besedam starostovim v celom obsegu. Govoru je sledila duhovita petdejsanska burka Kotzebuejeva »Zmešnjava na zmešnjavo«. Izbrala se je ta igra zato, da se nudi občinstvu v postu kaj veselejšega, poleg tega pa pokaže, da se tudi v Trčiču lahko uprizarjajo težje igre. In to se je igralcem v polni meri posrečilo. Da bi se spustili v podrobnejšo kritiko? Zdi se nam nepotrebno, vendar pa moramo omeniti pohvalno gospico Z., ki je s temperamentno dostojanstvenostjo kot gospa Borovska vladala graščino in vodila boj za svojo hčerko in za mečakov polmillion. Dražestna je bila tudi gospica F. kot Dragana. Živahna, kakor je, je z veliko srečo pogodila to sicer težko vlogo, in lahko rečemo, da je bila živa slika velikomestnih krasotic. In kaj naj rečem o gospici M., ki je predstavljala Gvozdenko, zapuščeno siroto? Naj govori ljudska kritika! »Tako ljubko igrati pač se nisem videl njene vloge na podeželnih odrih,« mi je rekel nekdo. Drugi pa je dostavil: »To ni več diletantizem, to je že talent.« Bodisi, kakor hoče, resnica je, da si je gospica M. s svojo ljubeznivo naivnostjo osvojila srca vseh gledalcev. In možke vloge? Bile so srečno razdeljene, in človek bi mislil, da je pisatelj že takrat mislil na naše igralce in spisal vloge prav zanje. Vsi od prvega do zadnjega so bili dobri, in želimo le, da jih kmalu zopet pozdravimo na odru. — Otvoritev je uspela moralno in gnetno. Občinstvo je odšlo iz »Sokolskega doma« z zavestjo zadovoljnosti in nade za boljše bodočnost našega društva in našega milega Trčiča. Vi pa, bratje Sokoli, hitite v telovadnico, saj Vaše je gnezdo, ki je stalo toliko skrbi in toliko žrtv. Dokažite, da je bojazen starosta, da bo stal »Sokolski dom« prazen, brez podlage, in odbor z Vami bo hvaležen, brat starosta pa vesel! Na zdar!

Repriza igre »Zmešnjava na zmešnjavo«. Na mnogobrojno zahtevanje ponovila se je ta duhovita burka ob dobri udeležbi občinstva dne 13. t. m. Igralo se je, če mogoče še boljše, ko poslednjikrat. Zadovoljstvo občinstva je posveščeval nepretrgan smeh in burno ploskanje po vsakem dejanju. Pripombe, ki so se čule pri prvi uprizoritvi, da je igra predolga, so to pot padle v vodo. Saj smo bili sami priča, ko so nekateri zagotavljali, da bi gledali tako igranje še ure in ure. Tu je bila pač najboljša kritika našim diletantom; zato pa jim kličemo: Le tako naprej! Kmalu zopet na oder za prosveto naroda! Na zdar!

S temi članki smo počakali nalašč do tega tedna, to je, da se je igra ponovila. Prihranjeno nam je bilo delo, kritika pa je ostala enotnejša.

Kuharsko knjigo zastonj

72 43 3—2

dobi vsakdo po pošti pri Prvi kranjski tovarni testenin v J. Bistrici.

V Kranju, dne 18. marca 1910.

* Za Luegerjevo dedščino se je med krščanskimi socialci razvil čuden boj. Lueger je sam v svoji politični oporoki izrekel, da je edini, ki je sposoben, nastopiti mesto dunajskega župana, dr. Weisskirchner, katerega je rajni župan sam dvignil iz nižin magistratnega uradništva. Weisskirchner se pa brani z vsemi štirimi. Weisskirchner je danes minister. To pač ne bi moglo zadostovati za njegovo odklanjanje, kajti toliko kolikor navaden minister, je dunajski župan

tudi. Vrhutega je ministrstvo od danes do jutri, županstvo je pa vendar nekaj trajnejšega. A Weisskirchner že ve, kaj hoče. Njegovo strem-ljenje je višje; postati misli, kadar pade Bienen-ther, ministrski predsednik in se zanaša na pro-tekcijsko prestolnega naslednika nadvojvode Franca Ferdinanda. Kar je bilo dovolj Luegerju, je pre-malo njegovi milosti Weisskirchnerju. Ker pa tudi ministrsko predsedništvo ni večno, bi imel Weiss-kirchner pozneje postati guverner banke dežel, mesto, ki ne zahteva nobenega dela, a je bogato plačano.

* Ogrski državni zbor se razpusti dne 22. t. m. Cesarja bo pri tem činu zastopal nadvoj- voda Josip.

* Krvav boj med Bolgari in Turki se je v nedeljo vnel v Ruščuku. Neki Bolgar je bil vzel mladoletno Turkinja brez dovoljenja njenih staršev za ženo. Policija jo je na njih zahtevo vrnila staršem. Množica Bolgarov jo je hotela otepi po-liciji in naenkrat se je razvila prava bitka. 17 oseb je bilo ubitih, 32 težko ranjenih. Turkinja je baje s svojim možem pobegnila na Rumunsko.

* Norveška zbornica je sklenila a 97 glasovi proti 24, da se dopoli poslancem 3000 kron za vsako zasedanje in povrnitev potnih stroškov.

* Predsednik francoske republike Fallieres je obiskal angleškega kralja Edwarda, ki se mudi v Parizu in je ostal pol ure pri njem.

* Dalaj lama je poslal posebno odposlanstvo z ročnim pismom za carja v Peterburg.

* Turška zbornica je dovolila proračunski provizorij za mesec marc in april. Deficit glavnega proračuna bo znašal 7 millionov funtov.

* Velik škandal je na Francoskem zopet na dnevnem redu. Izkazalo se je, da je likvidator Duez, ki je bil pooblaščen z likvidacijo cerkvenega premoženja, poveril ogromne svote. Preiskoval-nemu sodniku je priznal, da je že pred leti, ko je bil tajnik tedanjega likvidatorja Isberta, temu poveril pol miliona frankov, kar je pokril s fal-sificiranimi v knjigah. Ko je postal Isbertov na-slednik, mu ni bilo težko, zakrivati svoje sleparije. — Z afero se bavi tudi zbornica. Zapri so tudi Duezovega tajnika, nekega Martina.

Naprednjaki! Podpirajmo in širimo svoje časopisje tako, kakor to delajo klerikalci. Napreduje le tista stranka, ki ima dober in zelo razširjen tisk. Zatorej berite in naročajte „Gorenjca“!

Godovi prihodnjega tedna:

20. Feliks, Vida, Proslav; 21. Benedikt, Tuga, Blagoslav; 22. Benvenut, Milojka Borivoj; 23. Viktorijan, Dražislav; 24. Gabrijel, Jaroslav; 25. Vel. petek, Vida; 26. Emanuel, Srdan.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

26. v Trčiču.

Novičar.

Prihodnja številka »Gorenjca« izide vsled Velikonočnih praznikov že ob dveh popoldne.

Občinske volitve v veliki občini šenčurski, ki so se vršile zadnje dni prejšnjega tedna, so izpadle z zmago klerikalcev v vseh treh razredih. To nas seveda ne sme pobiti, kajti napredni in neodvisni kmetje so se vrlo dobro držali in mislimo, da ne pretiravamo, če povdarjamo, da je treba pred temi nevpogljivimi kmečkimi grčami vzeti klo-buk raz glavo. Čast takim korenjakom! Čujmo, kako se je volilo! V tretjem razredu je bilo vpisanih 619 volilcev, a volilo jih je 338. Od teh so klerikalci dobili 178, napredni kmetje pa 160, ki so torej propadli le za 18 glasov. Šenčurski župnik je volil 16krat. V drugem razredu je bilo 133 volilcev. Volilo jih je 95, in sicer 45 na klerikalno, 40 na napredno stran. Slednji so tedaj propadli za 5 glasov. V prvem razredu je imelo volilno pravico 70 volilcev. Volilo je 57 volilcev; klerikalci so dobili 29, napredni 28 glasov. Razlika je le en glas. Pribiti je tu treba, da v prvem raz-redu nista volila niti šenčurski nadučitelj, niti ve-lesovski učitelj, posestnik I. G. pa se je ta dan od-peljal. Ko dobimo še natančnejše podatke o tej zanimivi, zelo burni volitvi, bomo še pisali o tem. Danes omenjamo le, da se napredni in neodvisni kmetje pritožijo proti raznim nepravilnostim, ki so jih uprizorili klerikalci v šenčurski občini. Izvoljeni so bili tile: Za podobčino Luže: Jožef Štirn, Srednja vas, odbornikom; Jožef Arnez, Srednja vas, namestnikom. — Za podobčino Velesovo: fajmošter Josip Brašar, Velesovo, odborni-kom; Jožef Selan, Adergaz, namestnikom. — Za podobčino Tupaliče: naš vrli Jakob Šter, Visoko, odbornikom; Florijan Zagar, Visoko, na-mestnikom. — Za podobčino Šenčur: Janez Blagne, Šenčur, odbornikom; Jakob Bohar, Šen-čur, namestnikom. — Za podobčino Olševok; nevpogljivi Jakob Kozelj, Olševok, odbornikom; Andrej Štebir, Olševok; odbornikom. — V tret-jem razredu so izvoljeni odbornikom; Jakob Šiška in Franc Okorn iz Šenčurja, Josip Selan in An-ton Danič iz Velesovega, Martin Selan s Trate in Matija Gasperlin s Seničkega; namestnikom pa: Janez Čebašek iz Šenčurja, Jožef Zaplotnik z Luž

in Henrik Pilar iz Velesovega. — V drugem razredu so izvoljeni odbornikom: Aleš Vidmar in Franc Okorn iz Šenčurja, Jožef Kristanc iz Srednje vasi, Janez Jereb iz Praprotnice Police, Janez Okorn z Visokega Franc Brolih in Jožef Strmažnik iz Tu-palič; namestnikom: Miha Stružnik in Jožef Zad-nik iz Šenčurja ter Janez Kern z Velesovega. — V prvem razredu so izvoljeni odbornikom: Janez Kurnik iz Srednje vasi, Anton Zorman s Police, Miha Karun iz Milj, Janez Gerkman iz Velesovega, Franc Gasperlin iz Adergaza, Jurij Vreček z Viso-kega, Matija Vidmar iz Šenčurja; namestnikom pa Alojzij Cankar iz Milj, Florijan Jagodic iz Možance, Franc Juvan iz Olševka. Stvarno poročilo sledi.

Polom v predvdorski občini. Izpod Storžca se nam piše: Eno največjih političnih občin na Kranjskem je vsekakor predvdorska občina. Razteza se pod Karavankami od Kokre tja do starega Gol-nika ter vodi ob levi Parovnici nizdol blizu do Kokrice čez stiri župnije: Predvdor, Kokra, Trste-nik in Gerice. Približna raztezna daljava je gotovo 12 kilometrov. širjava pa 4 do 6 kilometrov. V tej veliki občini teče od pamtivekov pristno-klerikalna zibelka. In občinski odborniki — razume se samo-obsebi — vsi izvoljeni na najtrdnješi katoliški podlagi so z malimi izjemami — popolni analfa-betje, ki se komaj podpisajo ali samo le podkrižajo. — Taki ljudje so bili in so še dandanes v pred-dvorski občini merodajni faktorji, pristni podrepniki in prava igrača v rokah naših prečastitih maziljen-cev. Slo je gladko naprej in še bi slo, toda kako dolgo in dotlej?! — Glej ga škrate, časovnega magistra! Kaj pa je tebe treba bilo? Nastane epohalen moment, da postane predvdorski veleposest-nik in graščak g. pl. D.... Ta gospod, kajne, razui gospodje »Plevedi«, je res vaš pravi — »ne-bodigatreba« tam v predvdorski kotlini. Gospod pl. D.... je »zašnofal« sam ali bil od koga opo-zorjen na predvdorski — Avgijev hlev in jel je malce brskati — pa tudi kidati. In tako je prišlo, da je bil g. župan J. A. odvezan vseh občinskih poslov in zluknjana občinska blagajna je prišla v drugo področje in pod drugo streho. Hic transit gloria mundi. Občinski tajnik, obenem poštni sel in pismonoša, znani golombasti »Aleš« pa je bil z di-plomo častnega občinskega tajnika vpokojen s pri-držkom, da se njegove zasluzne zmožnosti v občin-ski blagor uporabijo pri prvi se nedeči priliki. Za vse slučaje pa se je gospod »Abš« vendarle zavaroval. Kakor že njegova stara navada — po-žuril se je urnih krač — ter izročil hišo in pose-stvo svoji ženi, katera se je na vse to baje že tudi vknjižila. Dosedaj so prišli baje na bogatelnj pri-manjkljaj — od tri do štiri tisoč kron. Pred 14 dnevi so sklicali kar v enem tednu dvakrat občin-sko sejo, tuda odborniki so — štrajkali in ostali doma. V četrtek, 17. t. m. so sklicali ponovno ob-činsko sejo ter zagrozili z občutno kaznijo za slučaj, da se štrajk — nadaljuje. Toliko za danes. Po-drobnosti Vam, gospod urednik, poročam, kadar zopet zagrabim za potni les in vržem torbo čez ramo.

Opozarjamo na predavanje, ki se vrši danes zvečer ob poldevetih v prostorih narodne čitalnice v Kranju. Predava g. profesor dr. Pavel Gro-selj iz Ljubljane: O duševnem licu pesnika Simona Gregorčiča. Vstop je vsakomur prost.

Gorenjska sokolska župa priredi v nedeljo 20. t. m. ob polenajstih dopoldne v sokolski telovad-nici v Trčiču predavanje: Brat Makso Pirnat. O nalogi izobraževalnih odsekov; brat Miroslav Ambro-žič: Sokolstvo in telovadba.

Znamenit glasbeni dogodek. Bilo je na Sil-vestrovo. Od vseh strani so prihajali ljudje iz svo-jih domov v novi dom, kateri je bil zgrajen v pravo krščansko izobrazbo in pristno katoliško za-havo, samo za verno klerikalno občinstvo. Ljudstvo je nestrpno pričakovalo v veliki dvorani znamenit-tega glasbenega dogodka. Gledališka igra, tambu-raši in tamburašice, najmodernejše vpeljana elek-trična razsvetljava, mešani zbori, samospevi, samo-spevi in zopet samospevi so bili na bogatem spo-redu. Vse to naj bi učinkovalo in pripomoglo k znamenitemu glasbenemu dogodku. Najvažnejši izmed najvažnejših pridobitev tega Silvestrovega glasbenega dogodka, pa je bil nastop novega mo-skega zbora. Razgane se zavesa na dvoje in luči zažare v polnem svitu. Pred očmi vernega poslu-šalstva stoji mnogoštevilčen zbor dvanajstih mož. Zapela se je prva katica navadne narodne pesmi. Kratek odmor. Začelo se je z drugo katico. Tu pa se zgodi nokaj, kar se ne zgodi pri vsakem zna-menitem glasbenem dogodku. Eden izmed kleri-kalnih stebrov je vizal navzgor, drugi je vlekel navzdol, zbor pa ni vedel, jeli bi se držal gornjih ali spodnjih glasov. Tako je slo par taktov. Za so zastajali glasovi, tedaj pa sfrči taktirka po bliskovo na desno, notni pult omahne in pade na levo, na odprtem odru pa stoji preplašeni pevci med glas-nim preprirom dveh vodilnih sil. Tako izvajanje je bilo za zbor menda izobraževalno, gledalcem pa se je zdelo zabavno, zato ni bilo ploskanja na konca, ne kraja. Za zaveso je trajal prepriček nemoteno dalje. Tak je bil prvi znameniti glasbeni dogodo-dek. — Drugi se je vršil nedavno izključno v po-dobi in obliki pravga koncerta. Izvajali so se po-leg soli samo mešani zbori, zakaj iz umljivih raz-logov meškega zbora ni bilo več na pozorišče. To pot se je operiralo z električnim svitom. Kakor najboljši metalec luči, tako je funkcionirala elekt-

rika. Zdaj zelami, zdaj rdeti, zdaj temni, zdaj svetli žarki so padali na solistinje, ki so pevajoč sedele, ležale ali pa klečale na odru. To je bil znameniti glasbeni večer, ki nam ne gre iz spomina za nobeno ceno. V najbližji bodočnosti dobe prav gotovo vsi koncerti po celem svetu popolnoma drugo, tej enako vелеmoderno smer, saj poroča vrli „Slovenec“, da se je položil s temi nastopi temelj našemu glasbenemu središču.

Čitajte in sodite! Iz Celovca nam piše koroški kmet: V neki slovenski gorski vasi, ki šteje nad 50 šoloobveznih otrok, se namerava s pomočjo nemškega šulferajna ustanoviti še to leto enorazrednica. Občina, h kateri pripada ona vas, je v slovenskih rokah in radi tega se je obrnilo na družbo sv. Cirila in Metoda, naj ona ustanovi v oni vasi narodno šolo. Družba je izjavila, da je pripravljena ustanoviti šolo, oziroma preskrbeti učno moč, ako prepusti cerkvena oblast brezplačno meznarijo, v kateri bi bila šola in učiteljevo stanovanje. Zdaj pa se obrne župnik one občine v tej zadevi za nasvet v Celovec in voditelji koroških Slovencev v Celovcu odgovorijo, da družbi ne zaupajo. In tako se bo prepustilo v jeseni ono meznarijo brezplačno za šolo, ki bo ustanovljena s pomočjo nemškega šulferajna. Res, hudi časi za nas koroške Slovence, katerih voditelji vidijo v slovenski vasi rajši šulferajnsko ponemčevalnico nego slovensko šolo.

Manifestacijski shod za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Minulo nedeljo se je sešlo okrog 1200 rodoljubnih Slovencev in Slovencev v Ljubljani, da manifestirajo za našo prepotrebno in prekoročno družbo. Govorili so: 80 letni starček, narodni bojevniki, gosp. notar Luka Svetec, tržaška prvobornik dr. Mandič in dr. Treter rodoljub s Stajerskega, dr. Koderman. S Koroškega sta govorila na tem shodu gg. Matej Prosek iz Kotmarveši in župan Kobentar iz St. Jakoba v Rožni dolini. Naposled je gospa dr. Tavčarjeva predlagala dve resoluciji, ki sta bili soglasno sprejeti.

Čebelarška podružnica v Kranju ima na dan sv. Jožefa dne 19. marca v gostilni „Stara pošta“ svoj občni zbor. Predaval bo g. Anton Likozar iz Ljubljane. Vabijo se čebelarji in gostje.

† **Pesnik Anton Medved**, župnik v Turjaku na Dolenjskem, je umrl minulo soboto za omotanjem črev. Pokojnik, ki pri klerikalcih ni užil ničesar dobrega, je imel tudi precej ostre konflikte s škofom J. gličem. Rojen je bil 19. maja 1869 v Kamniku. Njegove zasluge so na literarnem polju. Napisal je neštivilne pesmi, izmed katerih se mnoge odlikujejo po obliki in po idejni vsebini. Iz dobe kmečkih uporov je zajela njegova drama „Za pravdo in srce“. Pozneje je spisal dramo „Kacijanar“, kateri je posvetil silno mnogo truda in je dolgo popravljal, predno jo je lani dal gotovo iz rok. Njene uprizoritve ni doživel. Pokojnika so prepeljali iz Turjaka v njegovo rojstno mesto Kamnik, ki je bil ves v zastavah. Na grobu mu je govoril njegov duhovni brat in prijatelj župnik Finžgar iz Sore v značilnem, zelo pretresljivem govoru. Ime pesnika Antona Medveda ostane trajno zapisano z zlatimi črkami v povestnici slovenskega naroda. Zlata duša, naj Ti bode zemljica lahka!

Prememba posesti. Hišo št. 55 na kokriškem predmestju je kupil od g. Josipa Fusota, stavbenika v Kranju, g. Alojzij Švegelj, pismonoša v Kranju, za 12.100 K. — Nekdanjo Pantarjevo hišo v Kranju, kokriško predmestje št. 38 je kupil g. Rudolf Korkalj, glavni zastopnik „Dunava“ i. t. d. v Kranju, za svoto 17.800 K.

V „Ljudski knjižnici“ Nar. čitalnice v Kranju se je izposodilo v mesecu svečanu t. l. v 172 slučajih 594 knjig. Knjige se izposojujejo v sredah od pol 8. do pol 9., v sobotah od 7. do 8. zvečer in v nedeljah od 11. do 12. dopoldne. Nečlani čitalnice plačajo proti izkaznici celoletno 40 vinarjev, člani so prosti.

Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda bo v nedeljo 20. marca ob 5. uri popoldne v hotelu Triglav na Bledu. Odbor.

Gledališka predstava na Jesenicah. V nedeljo, dne 6. t. m. so uprizorili naši igralci F. Ks. Meškovo tridejansko dramo „Mati“ z naravnost fulminantnim uspehom. Igralo se je dovršeno dobro, vse vloge so bile v dobrih rokah. Osobito moramo omeniti cenjene igralko, Gdč. Medičeva nam je stara znanka in so njene vrline na gledališkem polju vobče znane, bila je izborna mati; jako ljubka je bila že iz „V stiski“ znana gdč. Kernova kot Tinka, ki nam je s svojim drugim nastopom na našem odru pokazala, da ima talent in se vglobi v igr. Ostali igralci, ga. Špicarjeva in gdč. Robičeva, ki sta nastopili prvičkrat na našem odru, sta vzbudili pozornost občinstva. Prva, kot strastna ljubica in sovražeta ljubinka, pozneje duševno in telesno ubita revica Silva, druga kot klepetava in opravljiva tržanka, ki je igrala tako naravno in dobro, da ji je občinstvo aplavdiralo pri odprti sceni. Obe novi igralki obetata mnogo, če se bodeta hoteli s požrtvovalnostjo in ljubeznijo prijeti gledališkega dela. V moških vlogah smo imeli same stare znance gg.: Špicarja, Pretnarja, Puca, Kobala in Slavca. Imena teh igralcev nam jamčijo, da so bile v njihovih rokah nahajajoče vloge izborna igrane. Tudi tamburaški zbor jeseniškega „Sokola“ je izpolnil mojstrsko svoje nalogo. Naši igralci se mnoge trudijo, se zru-

tujejo na vse načine, tudi pekunierno, in upamo, da nam bodo še zansprej nudili par lepih večerov. V zadoščenje za njih trud naj jim bo pa predstava drame „Mati“! Videli so, da je naše občinstvo res hvaležno in ve ceniti umetnost in izobrazbo. V potrditev tega navedemo le dejstvo, da se je nek delavec izrazil sledeče: „Ze tri leta hodim k predstavam v „Jelenovo“ dvorano, a se nikdar nisem videl toliko solznih oči, kot ko so igrali „Mater“. Le čudno se mi zdi, zakaj je lansko leto „Slovenec“ zabavljaj čez to igro, ki jo je spisal župnik in ki gre tako do srca.“ „Slovenec“ pa svetujemo, da naj kar pridno zabavlja čez „Mater“, bode ljudstvo vsaj prej spoznalo njegovo perfidnost in njegove laži.

Če bo 18. maja ves svet „zagiftan“, potem zares ne vemo, čemu se taka draginja! Zavoljo tega posebno mlinarjem, pekarnam in mesarjem nujno polagamo na srce, da takoj znižajo cene svojemu blagu. Kame boste, ljubi moji, z mesom, moko in spehom, „ako pride čez nas — cijankalij? „Zagiftanega“ blaga tudi nihče užival ne bo, pa makar če bi koj za nami vstala iz zemlje nova generacija, ko jo popiha Halleyev komet! Torej pozor!

Podružnica sv. Cirila in Metoda za jeseniške občine priredi v nedeljo, 20. marca 1910 v prid narodni šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovcu gledališko predstavo za vnanje udeležence: „Mati.“ Drama v treh dejanjih. Spisal Ksaver Meško. Materi domovini od lastne dece zaničevani. — Pri predstavi sodeluje tamburaški zbor jeseniškega „Sokola“. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K 60 h, II. vrste 1 K 20 h, III. vrste 80 h. Stojšče in galerija 40 h. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

Nesreča ali samoumor. Bajtarjevega sina Franceta Pavlič, katerega so že dva meseca pogrešali, so našli dne 11. t. m. popoldne ob 5. uri mrtvega v potoku Psata blizu državne ceste pri Trzinu. Ponesrečeni je bil tisti dan, ko so ga pogrešali, močno pijan in ni izključeno, da je v takem stanju v vodo padel. Mogoče je pa tudi, da je sam skočil v vodo, ker je večkrat o samomoru govoril. Pri vstopljenju se je našlo 2 K 18 v gotovine in listnica, kar so očetu izročili. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Mengiš.

Žrtov alkohola. Janez Škerjanc, 53 let stari oženjeni dninar, je na svilih Janeza Koprivnika v Gradu umrl nagle smrti. Škerjanc je bil zelo zganje-pitju vdan. Dan poprej je Koprivnikovi ženi tožil, da mu ni dobro. Tama je opravljal tesarska dela ter je dobil nekaj zganja in kruha. Od tod je šel v Cerklje, kjer je v Sajovičevi gostilni zopet izpil osminko spiritovca in črno kavo, nakar se je v precej vinjenem položaju vrnil h Koprivniku ter šel na zvisli spat. Popoldne ga je domači sin našel mrtvega.

Iz Kranjske gore nam poročajo. Naš kaplan I. Fröhlich hoče doseči rekord v pospeševanju verske vneme. Pred kratkim je naznanil na krajni šolski svet nekega učenca, da ga mora kaznovati — čuje in strmiti! — ker se ni udeležil neke nedelje službe božje. — Radovedni smo, ako je krajni šolski svet, oziroma kaplan staknil tak paragraf, ki mu daje oblast izvršiti to kazen. Radovedni smo?!? Preklicano morajo stati akcije kat. vere na slabih nogah, ako je treba takih sredstev, da se drži ovce v staji. Star Kranjec.

Družba sv. Cirila in Metoda razpolaga še s precejšnjim številom velikonočnih razglednic. Rodoljubi naročite jih kmalu! — Posnemajte vrle brate Čehi, ki jih spečajo v korist šol. družbi vsako leto na milijone!

Izvanredna sreča. Dne 17. t. m. je g. Fran Koukolik, ravnatelj valjčnega mlina v Kranju, podri na kegljišču pri „Triglavu“ trikrat zaporedoma vseh devet kegljev. Njegova nasprotnika nista bila posebno vesela končnega rezultata, ker je diferenca iznašala 118 kegljev. Zares redek slučaj!

Veliki kinematograf v Kranju ima radi velikonočnih praznikov predstave samo do srede. Četrtek in petek ostane zaprt in se otvori zopet v soboto. Spored prihodnjega tedna je jako zanimiv. Tako se nam obetajo slike z Ogrskega, ki so posnete po naravi. Dalje sledi fantastična slika: Móra, drama iz časov starih Rimljanov: Princisinja in sužnja in komični prizor: Izgubil sem lopato. Občinstvu priporočamo prav toplo obisk teh predstav.

Drobiž. Nadučiteljem v Železnikih je imenovan g. Melbhor Dolenc. — V Lescah je umrla gospa Elizabeta Pretnar, rojena Ferjan. — V Pragi je bil promoviran g. Jurij Jan doktorjem vesoljnega prava. — Čebelarški shod se vrši v Gorjanih dne 19. t. m. ob treh popoldne, dne 20. t. m. ob treh popoldne pa na Češnjici v selški dolini.

Gorenjci! Naročajte, priporočajte in razširjajte naš list! — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega naročnika! — Bodite povsod širitelji njegovega poštenega prizadevanja!

Slovenski koroški učitelji so sklenili položiti na oltar slovenske domovine obrambni sklad Ciril-Metodovi družbi 1000 K. Živeli!

Pozor! Telovadno društvo „Sokol“ v Borovljah priredi prvo nedeljo po Veliki noči popoldne v telovadnici na Trati pri Glinjah pre-

davanje, združeno s prosto zabavo. Brat Makso Pirnat, profesor iz Kranja, predava o izobrazbi pri Sokolu, dalje predavata tudi brata Miroslav Ambrožič in Evgen Sajovic iz Kranja o Sokolstvu in telovadbi.

Kot avstrijske specialitete se lahko imenuje popolnoma pravilno Marsnerjeve šumečeli monadne bonbone, ki se jih rabi v pripravo osvežujoče limonade. Razširjeni po vseh deželah naše države, je v sedanjem boju proti alkoholu najboljši in idealni nadomestek za alkoholne pijače. Zbog svojih izvrstnih lastnosti — saj vsebujejo osvežujoč vpliv na organizem, pospešujejo prebavo in odgovarjajo najstrožjim zdravstvenim predpisom — igrajo tudi važno vlogo pri pospešitvi zdravja. Ker je poleg tega tudi cena nizka, pristaja jim gotovo prvo mesto med ljudskimi užjitimi sredstvi.

Cirilica na Hrvaškem. Nova hrvaška vlada je razveljavila vse Rauchove naredbe glede odprave, oziroma omejitve poučevanja cirilice v šolah.

Ponesrečena ladja. Iz Kapstadta poročajo, da je ob morskem obrežju v bližini Moselbaja vrglo morje mnogo razbitih delov neke ladje na suho. Med stranci se je našel tudi rešilni obroč s črko „W“. Splošno mnenje je, da so to ostanki parnika „Waratek“, ki je imel na sebi 300 potnikov, in o katerem že od 27. julija 1909 ni ne duha ne sluha.

Vojaštvo in šola. V avstrijski armadi pride poprečno na vsakih 14 mož 1 častnik, v naših ljudskih šolah pa na enega učitelja poprečno 60 otrok. Pa saj živimo v napredni, kulturni državi!

Tele s pasje glavo. V mariborski mestni klanjci so zaklali tele, ki je bilo 5 tednov staro in je imelo glavo tako zraščeno, da je bila na las podobna pasji (buldogovi). Vsled čudno zraščene glave je bila tudi prehramba zelo težka in je žival v rasti zelo zaostala. Tele so pripeljali iz Slovenskih goric.

SODBA

Izkušene
gospodinjje:

Kathreiner Kneippova sladna kava je usakdanja pijača, katera povečuje delavno moč mojega moža in mu ohranja dobro voljo. Otroci uspevajo dobro in v gospodinjstvu si precej prihranim. Vrhtega nam ta kava usakdan čudovito tekne.

Dober tek je dobra stvar,
Zanemarjaj je nikar!
Dober tek imaš vsak dan,
Ako vživaš

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

šivalni stroji
za vse le mogoče šivalne namene.

Dobe se v vseh naših prodajalnah.

SINGER Co., akcijska družba
šivalnih strojev. 85 42-1

Podružnice povsod.

Podružnice povsod.

Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.

Novost!

Izšla je zelo zanimiva brošura:

Schul- und Kulturelend in Krain.

Ein Beitrag zur Frage der slovenischen
Universität. — Von einem Slovenen.

Cena 60 vin., po pošti 70 vin. — Dobiva se v
tiskarni v Kranju.

Senzacionalen proces. V Benetkah se je začel te dni proces, ki vzbuja pozornost vse javnosti. Glavno vlogo v tem procesu igra grofica Tarnovska, ki živi ločena od svojega moža. Pri tožbi za ločitev je zastopal odvetnik Prilukow. Tega je znala tako spraviti v svoje mreže, da je vse zapustil ter pobegnil z njo v Pariz. Ker je imela visoke zahteve, sta hitro zapravila denar, katerega je imel Prilukow in treba je bilo poiskati novih dohodkov. Tarnovska se je spoznala z vdovcem, grofom Komarovskim. Tega je pregovorila, da se je zavaroval pri dunajski zavarovalnici „Anker“ za 500.000 frankov za slučaj njegove smrti. Na Dunaju je tudi napravil oporoko v korist Tarnovski. V Orelu se je seznanila s takrat 23 letnim uradnikom Naumovim, ki se je v njo takoj smrtne zaljubil. Ona je njegovo ljubezen podžigala ter mu rekla, da se poroči z grofom Komarovskim. Mladenci je postal zaradi tega grozno ljubosumen. Tarnovska in Naumov sta odpotovala v Benetke, kjer se je nahajal tudi grof Komarovski, in je prišel tudi Prilukow tja. Tukaj je Tarnovska spletkarila toliko časa, da je Naumov sklenil, da ubije grofa Komarovskega. Dne 4. septembra 1907 zjutraj se je podal Naumov v stanovanje grofa, kjer ga je tudi ustrelil. Morilca so takoj prijeli. Komarovski pa je imel še toliko moči, da je Tarnovski, ki je bila pred par dnevi odšla na Dunaj, brzojavil, da ga je ustrelil Naumov. — Tarnovska in Prilukow sta namreč bila izdelala načrt, da po smrti grofa pobereta denar, Naumova pa naredita odgovornega za usmrnitev Komarovskega. Ta načrt se jima ni posrečil. Obravnava bo trajala morda tri mesece.

Peary namerava leta 1912. zopet prirediti ekspedicijo na severni tečaj in povabiti 15 vseučilišnih profesorjev iz Evrope in Amerike, da se ekspedicije udeležijo.

V Genovi je umrl avstrijski generalni konzul grof Khevenhüller-Metsch.

V steinbruchsko farno cerkev na Ogrskem so vlomili tatovi in odnesli več zlate in srebrne posode ter mašnih oblek.

Vozov je pričel zopet bruhati lavo in kamenje. Iz žrela se vije gost dim.

Loterijska srečka dne 12. marca t. l.
Trst 56 82 55 76 3

KINEMATOGRAF!

V dvorani hotela
'Nova Pošta' v Kranju:

V ožigled velikonocnim praznikom je sadnja predstava v sredo in ostane kinematograf zaprt do sobote.

V nedeljo nov spored.

V sredo za otroke od 4. do 5. ure popoldne in od 5. do 6. ure zvečer po 10 vinarjev.

Vzpered od 19. do 23. marca:

Na Ogrskem.

(Posnetek po naravi.)

Môra in sladek sen.

(Fantastična slika.)

Princezinja in sužnja.

(Drama iz časa starih Rimljanov.)

Izgubil sem lopato.

(Smešno.)

Več povedo lepaki.

K obilni udeležbi vabi najuljudnejše

ravnateljstvo.

Pozor!

Izšla je knjižica „Cerkovne pristojbine ali štolnina“ z dodatkom „Kako se določa kongrua?“ Cena 30 vin.; po pošti 40 vin. Dobi se v tiskarni Iv. Pr. Lampreza v Kranju.

Kdor se hoče poučiti o cerkvenih pristojbinah, naj seže po tej knjižici!

Slovenci, ne zablje družbe
SV. CIRILA IN METODA

75 26-2

Prva tovarna

TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Tržič pri gosp.

F. Dolenzu v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le trdka Dolenz. Steklenice za pokušnjo so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

Keil-ov lak

najboljši lak za tla iz mehkega lesa

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 v.

Keil-ova pasta za čevlje po 30 v.

88 6-1

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 v.

Keil-ovo leščilo za podo 90 v.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah.

ima vedno v zalogi trdka

Franc Dolenz v Kranju.

Črnomelj: Anton Zorc.
Idrija: Valentin Lapajne.
Kamnik: Ed. Hajek.
Kočevje: Franc Ley.

Ljubljana: Leskovic & Meden.
Novo mesto: I. Picek.

Postojna: Anton Ditrich.
Radovljica: O. Homann.
Škofja Loka: M. Zigon.
Zagorje: Rih. E. Mihelčič.

Razglas.

Ker je štiriletna doba odposlancev in zastopnikov okrajne bolniške blagajne v Kranju potekla, razpiše podpisano načelnštvo z ozirom na § 29. blagajničnih pravil in z ozirom na sklep načelnštva z dne 27. februarja 1910

nove volitve

katere se bodo vršile po stanju z dnem 1. marcem 1910 naslednje:

Voliti je skupaj glede na število blagajničnih članov 48 odposlancev in 24 zastopnikov, kateri se razdele na posamezne občine:

1. **Odposlanci:** Na Kranj 36, Smlednik 1, Šenčur 1, Predvor 3, Naklo 1, Predoslje 3, Cerklje 1, Stražišče-Sv. Jošt 1, Hrastje-Mavčiče-Voglje 1.

2. **Zastopniki:** Kranj 16, Smlednik 1, Šenčur 1, Predvor 1, Naklo 1, Predoslje 1, Cerklje 1, Stražišče-Sv. Jošt 1, Hrastje-Mavčiče-Voglje 1.

Volitev se vrši

dne 3. aprila 1910 od pol 11. ure do pol 12. ure dopoldne v mestni hiši v Kranju v Pungradu

javno in pismeno, ter se daje volilcu na voljo, da svoje može na glasovnici napisane:

a) osebno odda volilni komisiji,

b) glasovnico pošlje volilni komisiji s pošto.

Vsak volilec se mora izkazati z od načelnštva doposlano mu izkaznico, ter se na glasovnice brez izkaznic ne bode oziralo.

Tisti volilci, ki volijo tako, da dološljejo napisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred takoj poslati, da jih najkasneje do 3. aprila do pol 12. ure dopoldne dobi volilna komisija. Po preteku časa, določenega za osebno oddajanje glasovnic, se bode takoj pričelo s štetjem glasov. Na glasovnice, dospele med štetjem glasov se ne bode nič oziralo.

Vsaka občina voli sama zase njej pripadajoče število odposlancev ali zastopnikov. Izkaznice in glasovnice so se odposlale delodajalcem ter se jim nalaga dolžnost, taiste, ki so namenjene delojemalcem, tem oddati.

Volilni imeniki so na ogled v pisarni okrajne bolniške blagajne v Kranju med uradnimi urami.

Načelnštvo okrajne bolniške blagajne v Kranju
dne 1. marca 1910.

Načelnik:
Ciril Pirc l. r.

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v rabi Bergmannove „Steckenpferd“-lijino mlačno milo (Znamka „Steckenpferd“) od trdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker je edino to milo najbolj učinkujoče vseh medicinskih mil proti solčnim pegam, kakor tudi v dosegu lepega, mehkega in nežnega tainta. Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

55 40-6

Avstrijska špecialiteta

1. vrste so svetovnoznani 87 12-1

Maršnerjevi šumeči limonadni bomboni
(z okusom malin, citrone, jagod, češnje in Waldmeister)
v svrhu priprave izvrstne brezalkoholne pijače.

Edino pristni
s to varstveno
znamko.

Edino pristni
s to varstveno
znamko.

Dobe se povsod, kjer so nalepljeni lepaki s to znamko. Tudi vsak bombon ima to znamko. Letna poraba več nego 60 milijonov komadov. Lu-sin, parfina dihanje. Klaron, najfinejša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. Peppermint-Losen-družba. Vseh vrst mleka in čokolad za kuhanje izvrstne kakovosti priporoča Prva češka akc. dr. orient. sladkornih in čokoladnih tovarn na Kraljevih Vinogradih prej

A. MARŠNER

Glavna zalog na Dunaju: Josip Katz, VI., Theobaldgasse 4.

Našim rodbinam priporočamo.
Kolinsko cikorijo.

je oni, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. K. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč,

večjo nego milo ali milo in soda ne da bi kvaril perilo. 32 14-8

Minlos pralni prašek je torej najboljši kar se more rabiti za pranje perila, varuje v največji meri perilo, je poceni in daje bliščečo beloto ter je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo!

L. Minlos, Dunaj, I. Mölkerbastel 3.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital-Stritar, ul. 7

42 52-11
dobi se
v
lekarni
Šteink

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-7

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 133. 52-40

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata Eberl 212

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-28

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovan 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomo, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 86 52-2

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijska, dalmatinska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-16

Agro-Merkur

r. z. z o. z. v Ljubljani.

209 52-30

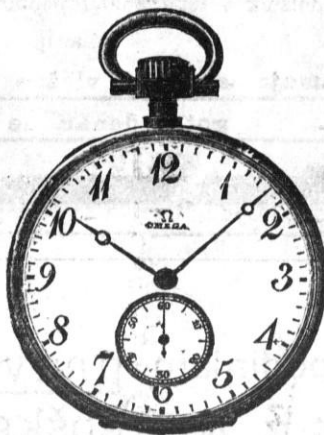
Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

Ravnokar je izšel velik cenik z najlepšimi novostmi, katerega na željo pošiljam vsakomur brezplačno

Ustanovljeno leta 1885.

Martinova cesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova cesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-34

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vilo. Špejaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

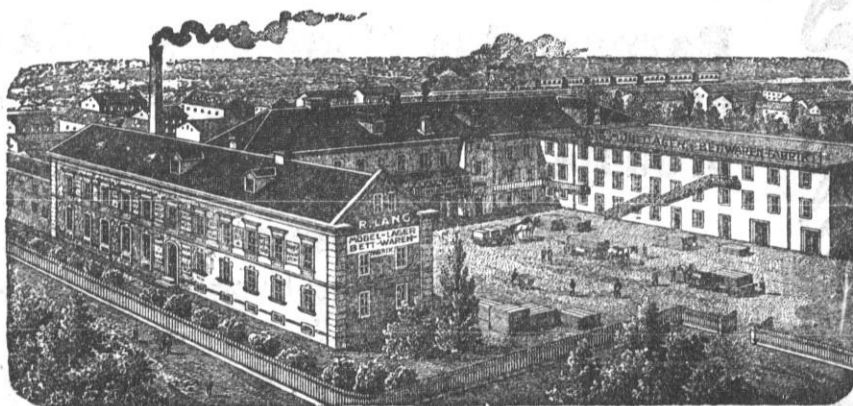
Modrosi iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprava za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Špejaliteta v ne-vestnih balah. Ve-likih prostorih, pri-tilžno in v l. nad-stropju. Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 62 gld.

Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

Gričar & Mejač

Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

uljudno naznanjata, da je zaloga za pomladansko sezono tako v oblekah za gospode in dečke kakor v konfekciji za dame popolna in se priporočata za prav obilen poset, zagotavljajoč točno in solidno postrežbo. ²¹⁴
— 6

71 6—2

**Najbolj varno naložen denar v celom
političnem kranjskem okraju!!**

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

726—6

Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
246.000 kron.

Koncem leta 1909: Stanje hranilnih
vlog nad 4.550.000 kron, posojil na
zemljišča 2.960.000 kron ter po-
sojil občinam 484.000 kron.

Ta najstarejši denarni zaved v
Kranju uraduje na rotovžu vsak
delavnik od 8. do 12. ure dopoldne,
ob smanjih in tržnih dneh pa tudi
od 2. do 4. ure popoldne.

4%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvigane
vlozne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. de-
cembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

**Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem
in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne,
priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar
mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na
primer dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako
plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

**Sprejemajo se tudi vlozne knjižice drugih hranilnic in posojilnic kot
gotov denar. ne da bi se prekinilo obrestovanje.**

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV: kavni
pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zago II, Y 1182, 8:9 I. V.

Raznovrstno blago za ženske in moške obleke,
pa tudi že narejene obleke za otroke in odrasle
prodaja v veliki izberi po zelo nizkih cenah

novoustanovljena trgovina
J. PFEIFER („pri Fajfarju“)
v Kranju (poleg Jahačeve gostilne).

63 3—5

Velika izber klobukov!

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani Stritarjeva
ulica 7.

Konc. zobotehnični atelje

O. Seydl

44 52-11

Prodaj iz proste roke

**Švelčevo
posestvo**

na Klanou štev. 32 86 1

obstoječe iz 4 njiv, 3 gozdov v B. snici ter hiše,
vrta in poda. — Prodaj celo skupaj ali na drobno.

L. Rebolj.

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sred-
stvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod
imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga pri-
meša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje
na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo
o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 26 12-27

Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Šolske potrebščine

vseh vrst priporoča po najnižjih cenah galan-
terijska in modna trgovina

Anton Adamič

galanterijska in 43
modna trgovina 13-8

KRANJ :: Glavni trg.

**Posebno ugodne cene
za dijake!**

Klobuke, čepice, srajce, kravate, ovrat-
nike, zapestnice, naramnice, nogavice,
žepne robce, glavnike, denarnice, mila in
drugo toaletno blago, krtače, torbice i. t. d.

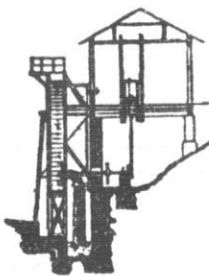
Telovadni čevlji v veliki izbiri!

:: Cene znatno nizke! ::
Postrežba točna in solidna!

Na debelo in drobno!

G. Tönnies

v Ljubljani 52-46
89

tovarna za stroje, železo in
kovinoličarstvo priporoča kot
posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane ne-
posredno z vrtilom. Motorje
za bencin in surovo olje,
najcenejša gonilna sila.

Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Uradni prostori: Šelenburgova ulica
(pri „Maliču“).

Vplačani deleži K 101.880.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne
vloge do dne dviga po 4½%; rentni davek plača
zadruga sama.

Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi
stranka čekovno knjižico.

Daje posojila na najrazličnejše načine.

Ravnotam

Menjalnice: Zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne
vrednostne papirje, srečke i. t. d. Nakazila v Ameriko
Eskomptira trgovske menice.

Preskrbuje vnovčenje menice, nakaznic, dokumentov
i. t. d. na vsa tu- in inozemska tržišča.

Izdaja izkaznice. 10 12-10

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno
ali pismeno v zadržni pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od
9. do 12. ter popoldne od 3. do 5.

Slab želodec ne prenese ničesar

in vsakdanji vzrok tega je: brezslastnost, bolečine že-
lodeca, slabost, nerednosti v prebavljanju, glavobol i. t. d.
Gotova odpornost proti temu so 59 12-2

Kaiserjeve karamele iz melise.

Zdravniško preizkušene!

Oživljajoče, prebave pospešujoče
in želodec okrepujoče. sredstvo

Zavoj po 20 in 40 vinarjev pri
K. Robleku, lekarna v Trzinu.

5 kg žgane kave

franko na vsako postajo

41 10-7 za kilogram

Brasil-mešanice, jako dobre K 3-—

Zajutrek-Melange, fini okus 3-40

Central, nežne, fine 3-60

Karlsbader-Melange, močne, fin aroma . . . 4-—

Dunajske Arabia-Spezialitete, jako priljub-
ljene mešanice 4-40

razpošilja po povzatu

„Arabia“, Import kave in čaja
Dunaj III/2, Untere Viaduktgasse Nr. 35.

Kavarne, restavrant, inštituti, zavodi dobe prednostno ponudbo

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 76 52-1

valjični zastori (Rollbalken).

**Modni
salon ::**

Ivana Schiller

Sv. Petra cesta 31 priporoča lepo izbero
damskih, dekliških in
otročjih klobukov. Popravila točno in ceno. Žalji klobuki
vedno v zalogi.

81 11-1

: Edini :

**zobozdravniški
in zobotehniški atelje**

v Kranju dr. Eduard
Globočnik

v isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna
popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.

Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-28

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3.000.000 K.

Stritarjeva ulica štev. 2

Rezervni fond K 400.000.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trzinu in Sarajevu.

Priporoča promese na 4½% ne Tiske srečke po 8 kron, žrebanje dne 1. aprila t. l., glavni dobiček 180.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%. 73 52-2

17. 8. 1922
Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in
pohištvene oprave, spominki iz marmorja, gra-
nita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

Ljubljana

Kolodvorska

kamenarskem mojstru = ulica =

Pivovarna zadruga gostilničarjev alpskih dežel v Lescah

registr. zadruga z omejeno zavezo

vabi **gostilničarje**, da pristopijo k njej kot člani.

Ta pivovarna je izven kartela

zato ji je omogočeno postreči svojim p. n. odjemalcem s kar naj-
nižjimi cenami in pogoji. Pivovarna je najmoderneje opremljena in
pod večim vodstvom, zato ji je mogoče najhitreje in najtočneje
izvršiti vsa naročila. Ker se vrši dne 22. t. m.

občni zbor

te zadruga, naj p. n. gostilničarji ne odlašajo, da pristopijo čim preje,
ker potem se že lahko udeleže občnega zbora. Vse podrobnosti se
izvedo rade volje ustno ali pismeno v pisarni.

70 3-3

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezervna zaklada
iznaša:

K 92.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

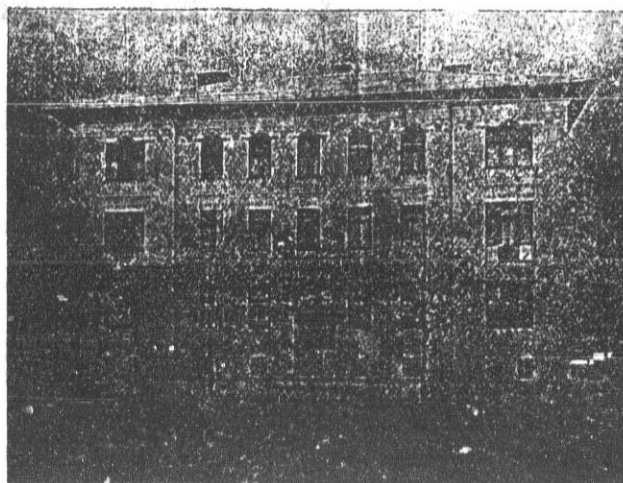
Denarni promet
v letu 1908:

K 5,000.000

brez odbitka rentnega
davka. Hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se pre-
trgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez
amortizacije po 5 1/2 % ali
z 1 % amortizacijo, na me-
nice pa po 6 % :: Eskomp-
tirajo se tudi trgovske
menice.

Posojilnica sprejme tudi
vsak drug načrt amorti-
zacijskega dolga.

Uradije se v centrali in
v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne
in od

2.—6. ure pop. izvzemši
nedelje in praznike.

Poštno-hranilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.